

CAPITOLUL 1

O țigancă într-o rochie stacojie se năpustește, stând în picioare pe spinarea unui cal în galop. Coroana ei de pene de curcan freamătă în soarele arzător al verii.

- Femeia Sălbatică! strigă prezentatorul, fluturându-și pălăria neagră.

Mulțimea izbucnește în urale, în vreme ce calul sfichiuit cu biciul aleargă tot mai repede. Își scutură capul mare într-o parte și în alta, împroșcând în jur spumele de salivă și de transpirație. Coada îi flutură în vânt, iar copitele înalță colbul până sus.

Femeia Sălbatică întinde brațele, iar fustele diafane se unduiesc în urma sa. Își ridică încet mâinile spre cerul senin ca sticla și scoate un strigăt de luptă pătrunzător.

O fetiță palidă – atât de mică, încât cu greu poate să vadă peste balustradă, o privește fascinată; cu ochii minții, își vede brațele subțirele întinse și piciorușele înfispe în spinarea lată a calului.

Își duce mâinile la obrăjori, în culmea surprinderii. O, vântul!

Era în 1650, al optulea an al domniei Tânărului Ludovic al XIV-lea – o vreme de foamete, de molime și de războaie. În cătunuri, în peșteri și în păduri, oamenii flămânzeau și neleguirile se țineau lanț. Fetița abia împlinise săse ani.

Era măruntică pentru vîrstă ei; mulți nu i-ar fi dat mai mult de patru ani – până când începea să vorbească, iar vorbele sale erau mult mai chibzuite decât te-ai fi așteptat de la un copil de vîrstă ei. Purta pe cap o scufie strânsă, înnodată sub bărbie cu panglici, de sub care buclele blonde î se revârsau pe spate până la brâu. Rochița din pânză cenușie era împodobită cu un colier pe care-l făcuse singură din dinți de arici. Oamenii ziceau uneori despre ea că e un copil al zânelor, căci era prea mică de statură, prea blondă și avea o privire prea iscoiditoare.

Fetița n-o scăpă din ochi pe Femeia Sălbatică în vreme ce aceasta sări de pe cal și se dădu înapoi, cu o reverență. Apoi, cu o ultimă fluturare a coroanei de pene, se făcu nevăzută. Fetița începu să se strecoare prin mulțime. Nici nu luă în seamă doi jongleuri, un clovn pe catalige și un pitic care făcea tumbe, ci îi ocoli pe toții, până ajunse la căruțele cu covilitr de pe latura îndepărtată a dealului. Acolo o găsi în sfârșit pe Femeia Sălbatică; tocmai își turna o găleată de apă pe părul încâlcit. Fluturașii strălucitori cusuți pe rochie reflectau lumina soarelui.

- Mii de tunete, cald mai e, bodogăni ea.

Calul ei – un bălțat cu pleoape rozalii – era legat în apropiere, de oîștea unei căruțe.

- Ce vrei tu, îngeraș? o întrebă ea, privind-o printre picăturile ce i se scurgeau din păr.

– Vreau să călăresc și eu la fel ca tine, zise fetița. În picioare.
 – Chiar aşa? întrebă femeia, în timp ce se ștergea cu mâinile pe față.
 – Sunt obsedată de cai, zise fetița, foarte serioasă. Așa zice tata.

Femeia începu să râdă:

– Și unde e tatăl tău?

Calul dădu din copite, stârnind un nor de praf. Țiganca îl trase de frâu răpănos și-i spuse ceva într-o limbă necunoscută. Calul își înălță capul urât și necheză; din depărtare îi răspunseră alții.

Cai.

– Sunt pe câmp, în spate, îi explică femeia, făcându-i semn cu mâna să se ducă într-acolo.

Copila se strecură printre căruțe și corturi, până într-un lumeniș unde pășteau patru cai de căruță, un măgăruș și un ponei pătat. Iapa priponită, cu o talangă la gât, își ridică ochii la apropierea ei, după care se întoarse și continuă să ronțăie cojile de pâine mucogăită cu tărâțe azvârlite din belșug peste ele. Vara era secetoasă, iar iarbă nu prea se găsea.

În clipa aceea, fetița zări calul ce stătea mai la o parte, în umbra pădurii – un armăsar Tânăr, știa prea bine, după felul mândru în care se mișca. Era priponit departe de ceilalți, cu unul dintre picioarele din față legat cu o cureau de piele.

Era un cal bălan, foarte înalt. Avea gâtul lung, capul subțire și urechile ciulite mici și ascuțite. Îi veniră în minte vorbele din Biblie: *Si am văzut cerul deschis și iată un cal alb.* Ochii animalului priveau țintă în ai ei. Cântați!

Se gândeau la povestile pe care i le spunea tatăl ei – povesti despre Neptun, care își jertfea caii albi soarelui, povesti despre Pegas cel înaripat.

Aduceți-i osanale celui ce călărește prin nori! Se gândeau la rege, un băiat nu cu mult mai mare decât ea, care pusese capăt răzmeritei din Paris năvălind în mijlocul mulțimii călare pe un cal alb. *Cel călare pe el e credincios și drept.*

Cunoștea bine calul acesta: era calul din visele ei.

Începu să străbată lumenișul.

– Ușor, băiete, zise, cu mâna întinsă.

Armăsarlui își trase urechile pe spate, gata să lovească.

Laurent de la Vallière își întoarse căruța ce scărțâia pe câmpul plin de pietre. Se dădu jos de pe capră și se întinse, cu o mână la spate. Avea pene la pălăria de soldat, care însă era plină de pete, și era înveșmântat într-o vestă de piele cam jerpelită, cu mâneci de lână peticite, legate la umeri. Nădragii matlașați, care-i veneau până la genunchi, și pantalonii bufanți, lăbărtați, care nu mai erau de o jumătate de secol la modă, erau numai petice. Purta cizme și pinteni, iar la cingătoare avea o spadă; părea un ofițer de cavalerie care trăise și zile mai bune.

Legă iapa de la căruță de un stejar pipernic și se îndreptă spre mulțimea adunată pe câmp. În mijlocul cărării, o țigancă stătea pe un buștean; păzea

calea, după cât își putea da el seama. Nu toate țigancile erau vrăjitoare, dar multe dintre ele erau tare ciudate. Își duse mâna la vesta de piele, pipăindu-și mătăniile pe care le purta la piept, un colier de mărgele de lemn pe care le atinsese Sfânta Teresa din Avila. *Doamne, alungă din sufletul meu toate gândurile rele și binecuvântează-mă cu strălucirea nădejdii. Amin.*

– Domnul de la Vallière, spuse el, ducându-și o mână la pălărie. Pe aici, oamenii îl respectau, îl prețuiau pentru leacurile și mila lui, dar țiganii erau rătăcitori; n-aveau cum să-l știe. Caut o fată, adăugă.

Vântul aduse deodată un iz de ud de om.

– O fată, zici? rânji femeia cu gura lipsită de dinți.

– Fetița mea.

Laurent ridică mâna, cu palma în jos, ca să arate cât era de înaltă.

– Frumoasă, fără doi dinți din față?

– Înseamnă că e aici. *Lăudat fie Domnul!* Încercase s-o găsească toată după-amiaza. După ce o căutase prin casă, scotocise prin bar, prin porumbar, prin pătul, prin lăptărie și chiar prin cotelele găinilor. Umblase de colo-colo prin pădure și pe câmpurile din jur, străbătuse însăpmântat malurile râului, după care îñșeuase iapa de la căruță și o luase spre târg. Abia când ajunsese la fierăria din Reugny auzise de țigani și de poneii lor. Fetița era înnebunită după cai.

– E pe câmpul săla, cu Diablo, zise femeia, cu un râs hârâit.

„Diavolul“? Laurent își făcu cruce și o luă cu pași repezi peste colină, printre corturile pestrițe, spre câmpul ce se întindea dincolo de ele. Acolo își zări în sfârșit fetița, care stătea pe vine în praf.

– Petite, o strigă el.

Fata era înconjurată de cai mari.

– Tati? strigă ea ridicându-se picioare. Uite, îi zise, în vreme ce el se apropia, arătându-i cu degetul un cal alb, aflat la marginea pădurii.

– Unde ai fost? întrebă el sugrumat de spaimă, acum că o vedea teafără și nevătămată. Puteai să fii...

Vagabonzi mișunau peste tot. Cu doar o săptămână în urmă, pe drumul spre Tours fuseseră uciși doi pelerini. Laurent se opri lângă fetița lui și o luă de mână. *Doamne, îți mulțumesc fierbinte pentru îndurarea pe care mi-ai arătat-o. Amin.* Obrăjorii ei palizi erau acum îmbujorați.

– Micuțo, să nu mai fugi în felul asta!

Era o copilă nestăpânită, sensibilă, curajoasă, independentă, aproape un băiețoi. Soția lui nu era mulțumită de aceste calități. Era aspră cu fetița, pe care o obliga să stea jos cu orele, cu o broderie în mână – dar ce putea el să zică? Era treaba femeilor să-și crească fetele.

– O să stau în picioare pe un cal în galop, spuse săsăit Petite printre dinții lipsă și-și ridică brațele în aer, cu ochii albaștri strălucind.

Oare lumina Sfântului Duh izvora din ea, se întrebă Laurent, sau a Diavolului? Puteau fi cu usurință luate una drept alta.

- Ca Femeia Sălbatică, adăugă ea.

Imaginația plină de fantezie a fetiței chiar era un motiv de îngrijorare. În acea primăvară, ridicase din pietre un bordei prăpădit în spatele hambarului, pe care îl numise „mănăstirea“ ei. Acolo îngrijea animalele betege și le însănătoșea; ultimele fuseseră o salamandă cu pete și un uliu porumbar.

- Mi-au zis că o să mă învețe și pe mine.

- Hai să mergem, spuse el, luându-și copila de mână. Am pâini în căruță. Dacă nu cumva le șterpeliseră țiganii.

- Dar Diablo, zise Petite, cu privirea atintită spre armăsar.

- E al oamenilor de aici.

- Mi-au zis că-l vând ieftin.

- Săptămâna viitoare o să mergem la Tours, la târgul de cai. O să-ți luăm un ponei, cum ai vrut mereu.

De fapt, fetița ar fi călărit orice era înzestrat cu patru picioare. Cu un an înainte, învățase un vițel să facă sărituri.

- Ai zis că, la târg, caii ăia abia pot să meargă. Ai zis că sunt numai piele și os.

- Așa-i, nu-i un an bun pentru cai.

Cu războiul cu Spania, care nu se mai sfârșea, și răzmeritele care izbucneau neîncetat, era tare greu să găsești un cal mai acătări. Orice animal care mai putea să se țină pe picioare era luat de o armată sau de alta. În plus, la vreme de foamete era îngăduit să mănânci și carne de cal.

- Dar nu trebuie să ne pierdem nădejdea. O să ne rugăm, și Domnul o să ne ajute.

- Tati, eu m-am rugat pentru calul *ăsta*, zise Petite. Armăsarul stătea nemîșcat ca o statuie, privindu-i. M-am rugat pentru calul *ăsta* alb.

Laurent se opri, gânditor. Armăsarul avea picioare drepte și lungi. Capul său îngust, ca al unui berbec, era perfect. Deși slab, animalul avea pieptul larg. Se spunea că acești cai albi ca laptele, puțini la număr, erau ca apa: focosi, dar blâzni. Avea să fie o frumusețe, nu încăpea îndoială, după ce era țesălat ca lumea. Într-adevăr, fata lui avea o pricepere ciudată la cai.

- Cât au zis că vor pe el?

Patru bărbați puternici – bărbații cu mușchi din trupa de comedianți – abia reușiră să lege armăsarul la spatele căruței. În vânzoleală, cureaua de la piciorul calului se slăbise.

- Dați-vă în lătură! strigă unul dintre ei când calul se eliberă, izbind furios cu copitele.

*Ce e cu armăsarul *ăsta*?* se întrebă Laurent. Nici măcar un cal născut într-o zi nefastă nu putea să fie aşa de sălbatic. Oare fusesese bătut? Asemenea lucruri ieșeau la iveau, dar bălanul nu avea cicatrice, din ce-și dădea seama Laurent, nici răni vizibile de sabie.

- Cu tot respectul, domnule...

Laurent se întoarse, tresăringă. Tânărul din față lui era negru la față ca pana corbului. Tunica îi era petică în coate și în jurul capului avea înfașurată o pânză. Un maur? La brâu, legată cu o sfoară, purta o tolbă cu franjuri, dar Laurent nu-l vedea să aibă vreo sabie sau un cuțit. Îi adresă o rugăciune scurtă Sfântului Iacob, omorâtorul de mauri, și-și duse mâna la arme: sabia ruginită și cuțitul bont pe care-l purta în cizma dreaptă. La vedereua cruciuliței de la gâtul maurului, răsuflă însă ușurat.

- Vă sfătuiesc să aveți mare grija, zise Tânărul. Armăsarul astăa e foarte năravaș. Unii zic că e malefic, deși eu n-aș folosi cuvântul asta, cel puțin nu despre animale.

Calul scoase un nechezat puternic.

- Tati? zise Petite cam speriată, ascunsă după piciorul tatălui ei.

Animalul se repezi, cu dinții dezgoliți, la unul dintre bărbații cei zdraveni, iar omul căzu, cu vesta de piele sfâșiată.

- La dracu'! sudui el, în vreme ce se ridică.

Cine știe de unde, apăruseră și vreo trei puștani care priveau și-i luau pe oameni în râs, ca și cum ar fi asistat la o parte din spectacol.

- N-a fost numit degeaba Diablo, spuse maurul, care le făcea semn flăcăindrilor să se țină cât mai departe.

Laurent își freca barba scurtă, pe care încă nu și-o răsesese săptămâna asta. Îl surprindea felul în care maurul vorbea în limba oamenilor. Până atunci crezuse că păgânii erau mai aproape de animale decât de oameni.

- După cum văd, cunoști calul astăa, zise el.

Poate că maurul era rândașul – unul cam leneș, dacă așa era. Animalul nu mai fusese îngrijit de multă vreme, dacă se lua după copitele care-i crescuseră prea lungi și după mărăcinii din coamă.

- Sunt Azeem, îmblânzitorul. Eu lucrez cu caii.

Petite prinse glas:

- Tu l-ai învățat pe măgar să stea ca un câine?

- Ti-a plăcut? o întrebă îmblânzitorul cu un zâmbet, dând la iveau un sir de dinți albi și drepti.

- Eu am învățat o capră să urce pe scară, zise ea.

Laurent își luă fiica de mână. Îmblânzitorii erau născuți la miezul noptii. Nu se zicea că sunt clarvăzători?

- Calul astăa nu pare să fi fost deloc îmblânzit.

- Gitanii i-au cusut urechile când era mânz, dar asta l-a înrăit și mai tare.

Laurent țățăi nemulțumit. Se credea că, dacă-i coși urechile unui cal, îl liniștește – ca să nu mai dea din picioare, de pildă, când e potcovit – însă nu era nici urmă de vrăjitorie în asta, din ce știa el. Făcea doar ca animalul să fie atent la altceva decât la ce i se întâmpla. La fel ca atunci când i se legă un picior.

- Înrăit, zici?

Funia de la gâtul bălanului îi intra în carne. Armăsarul trăgea aşa de tare, că Laurent se temea că animalul o să-și rupă gâtul.

– Da. Numai farmecele cu oase o să-l poată îmblânzi de-acuma, zise maurul, făcându-și cruce.

Laurent se încruntă. Auzise și el de farmece cu oase. Un om pe care-l știa le folosise pentru a-și îmblânzi calul, dar pe urmă își pierduse mințile. *Intr-o ureche, l-a luat valul*, așa ziceau vecinii, în șoaptă. Omul doar atingea ușor ușa hambarului, că se și dădea de perete, ca și cum Necuratul ar fi fost în spatele ei. Și mai și spunea că, în timpul nopții, își vedea calul lângă pat.

– Tatăl lui Charlotte i-a făcut farmece Barbei, iapa lui oloagă, îi spuse Petite tatălui ei.

– Domnul Bosse?

Calul ăla căstigase trei pungi de bani. Laurent însă nu era deloc încântat de jocurile de noroc.

– A făcut farmece cu apă, dar poate că nu-i același lucru cu farmecele cu oase, continuă fetiță.

– Iertare, domnule, îi zise maurul lui Laurent. N-ar fi trebuit să vorbesc în fața copilului, spuse și se lăsa pe vine în fața fetei. Domnișoară, oricum s-ar numi asta – farmece cu oase, cu apă, cu broaște – n-are nimic de-a face cu ce-i aici. Ai priceput?

– Noi nu ne băgăm cu vrăjitorii.

Laurent o trase pe Petite lângă el, cât mai departe de maur. Calul fusese legat bine. Era timpul să plece.

– Înțeplet lucru, domnule.

Maurul se ridică și se înclină plin de grătie, cu mâna pe crucea care îi atârnă pe piept.

– Astea sunt treburi diavolești, iar necuratul nu dă nimic pe degeaba.

Iapa îndesată a lui Laurent trăgea căruța pe drumul de țară brăzdat de figașe. Fiica lui stătea lângă el, privind neliniștită în spate, la armăsarul agitat. La început, calul se opintise, împotrivindu-se înaintării căruței, însă iapa era puternică și frânghiile rezistaseră. După ce fusese mai mult târât o vreme, armăsarul se mai potolise și acum venea în urma căruței.

Petite întrebă dacă poate să se ducă în spatele căruței.

– Ca să nu credă că l-a părăsit Dumnezeu, zise ea.

– Dă-i pace calului, răspunse Laurent ostenit. Așa o să-l sperii și mai rău.

Animalul era tare frumos, dar era într-un hal fără de hal. Soția lui avea să-i zică vreo două, era sigur de asta.

Petite se aşeză la loc lângă tatăl ei și-și înfipse dințișorii într-un colac, legănându-și picioarele.

– Îmblânzitorul ăla era un maur?

– Așa cred, răspunse Laurent pe când se apropiau de Reugny.

Turla bisericuței se înălța peste vârfurile copacilor. Se întreba dacă sosiseră ceva vești. Soarele se apropia de asfințit – era cam a cincea oră a după-amiezii – și probabil că poștașul venise deja de la Tours. Ultimele știri spuneau că, în sud, Bordeaux se răsculase împotriva curții, iar soldații

regelui asedau orașul. Poate că regele se pusese la adăpost în Paris și lăsase ținutul la cheremul prinților care se războiau. Oare pentru ce se mai luptau? Franța era ca un vas sfârâmat. Singurul lucru pe care-l aveau oamenii era săracia. Tânării erau norocoși dacă primeau cincisprezece bani pentru o zi de lucru, cu care-și puteau cumpăra doar un coș cu ouă.

Cum puteai să-ți duci viața în zăveră asta? Laurent pipăi moneda de cupru cusut în căptușeala vestei, banul pe care se afla chipul lui Henric cel Mare. Moartea aceluia rege bun dezlănțuise un veac de prăpăd. În fiecare noapte, Laurent se ruga ca Tânărul și preacreștinul lor rege să pună capăt vărsării nesfârșite de sânge. Regele era mâna Domnului; aşa fusese uns. Fără îndoială că va învinge.

– Pornisem spre țara maurilor, spuse Petite, curmând firul gândurilor lui Laurent.

– Da? răspunse el cu mintea în altă parte, în vreme ce-și mâna calul spre un loc gol de pe islazul satului. Părea că se petrece ceva, căci mulțimea se îngrămadise lângă copacul spânzuraților. Dinspre oameni se revărsau hohote de râs, urmate de un șâșait care cerea tăcere. O fi vreo luptă de cocoși?

– Azi-dimineață.

– Pornisești spre țara maurilor azi-dimineață?

– Ca să mi se taie capul, zise Petite. Ca Sfânta Teresa din carte. Dar maurul ăla era un îmblânzitor de cai și n-avea sabie. Nici topor.

– Cartea Sfintei Terese? întrebă Laurent, fără să priceapă. De-a lungul timpului, strânsese o mică bibliotecă; avea câteva volume de agronomie și de istorie, dar mai ales tratate religioase și filosofice. Printre ele se găsea și povestea vieții Sfintei Terese, un volum subțirel, legat în piele. De unde știa fiica lui?

– Îți-a citit domnul Péniceau?

Tutorele fiului său fusese cândva copist la curte; scria și citea destul de bine, dar, fără îndoială, teologia nu era domeniul lui.

– Am citit singură, dar am ajuns abia la pagina șaisprezece.

Laurent se întoarse spre ea, cu ochi mari:

– Poți să citești?

– Unele cuvinte sunt grele.

– Cine te-a învățat?

Fiica lui era precoce, știa prea bine, dar băiatul, Jean, care era cu doi ani mai mare decât ea, încă nu învățase nici măcar literele.

– Am învățat singură, zise Petite, care se ridicase în picioare și se uita spre pașiște. E cineva la stâlpul rușinii.

– Rămâi lângă căruță, o sfătuie Laurent, gândindu-se că va trebui să revină mai târziu la discuție. Am de luat câte ceva de la spițer.

– Diablo o să fie bine? întrebă Petite, care se uita în spate, la calul cel alb.